

*Омельченко Ірина Миколаївна,
Інститут спеціальної педагогіки і
психології імені Миколи Ярмаченка
НАПН України, провідний науковий
співробітник відділу психолого-
педагогічного супроводу
дітей з особливими потребами
Кобильченко Вадим Володимирович,
Інститут спеціальної педагогіки і
психології імені Миколи Ярмаченка
НАПН України, головний науковий
співробітник відділу освіти дітей з
порушеннями сенсорного розвитку*

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ СУПРОВІД ВПРОВАДЖЕННЯ
СУЧАСНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО
ІНТЕЛЕКТУ В ДОШКІЛЬНИКІВ ІЗ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ
ТРУДНОЩАМИ ЛЕГКОГО СТУПЕНЯ ПРОЯВУ**

Актуальність науково-методичного супроводу впровадження сучасної технології формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву зумовлена трансформаційними змінами в освіті осіб з особливими потребами, які актуалізовані війною. В умовах воєнного часу набирає обертів необхідність дитини з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву адаптуватися та орієнтуватися в умовах так званої екзівітної ситуації. Саме в таких умовах необхідно розвивати soft skills як основу соціального та емоційного інтелекту дитини.

На переконання В. Панка (2023) загалом основним результатом прикладного дослідження у психолого-педагогічній науці можна вважати методику (технологію) [3, с. 7].

Натомість ми суголосні з В. Панком і вважаємо, що розроблення і застосування такого продукту як «технологія» є актуальним у контексті діагностики і формування соціального інтелекту в дошкільників з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву. У контексті нашого дослідження вона слугує джерелом для розроблення психолого-педагогічної технології формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву.

Цілісно технологія складається з цільового, методологічного та змістовно-процесуального етапів реалізації (див. рис1).

Технологію представлено корекційно-розвитковим напрямом діяльності практичного психолога та вихователя та консультативно-просвітницьким напрямом діяльності практичного психолога з вихователями та практичними психологами [2]. В руслі корекційно-розвиткового напрямку презентовано психологічний інструментарій та педагогічний інструментарій формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву.

Психологічний інструментарій формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву складається з *психотехнік і вправ*: на формування внутрішньособ'єктного та міжсуб'єктного емоційний інтелекту у дітей дошкільного віку із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву; на формування соціальної пам'яті у дітей дошкільного віку із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву; на формування соціальної уяви та соціального прогнозування у дітей дошкільного віку із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву; занять та ігор на формування когнітивної і соціальної децентрації у дітей дошкільного віку із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву; ігор на формування морально-поведінкових орієнтирів (моральних чеснот) у дітей

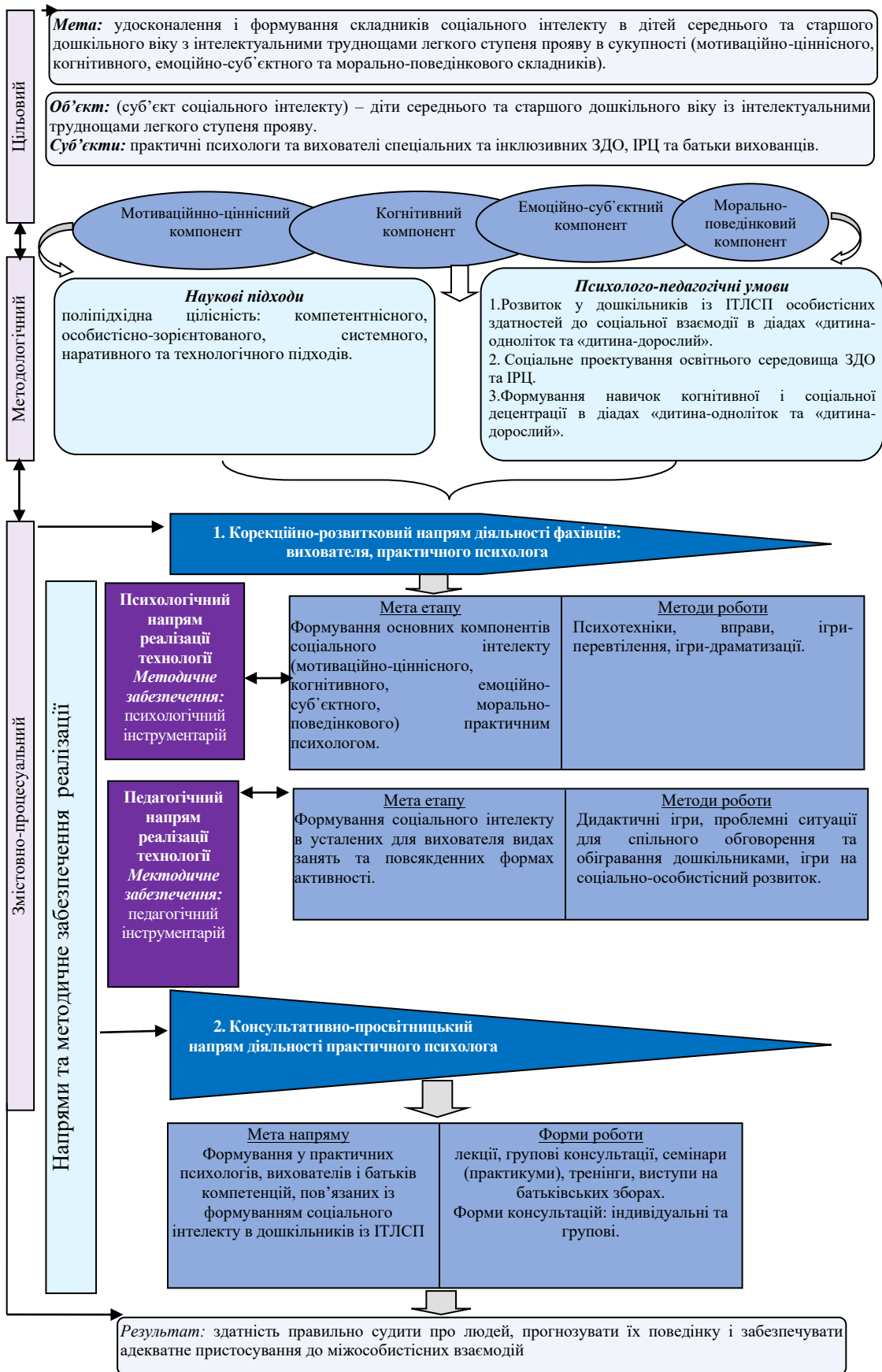

Рис. 3.1 Експериментальна модель формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву дошкільного віку із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву.

Педагогічний інструментарій формування соціального інтелекту в дошкільників із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву складається з дидактичних ігор, проблемних ситуацій, сюжетних ігор: зокрема з дидактичних ігор, що забезпечують формування соціального інтелекту у дітей дошкільного віку із інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву; проблемних ситуацій для спільного обговорення та обігравання дошкільниками з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву; ігор на соціально-особистісний розвиток дошкільників з інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву [1; 2].

Технологія складається з консультативно-просвітницького напрямку діяльності практичного психолога з вихователями та практичними психологами, який передбачає тематику та структуру психологічних консультацій для вихователів, практичних психологів спеціальних та інклюзивних ЗДО з формування соціального інтелекту в дошкільників інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву та тематику та структуру лекційно-практичних тренінгових занять для батьків, які виховують дошкільників інтелектуальними труднощами легкого ступеня прояву з формування соціального інтелекту.

Список використаних джерел

1. Омельченко І.М., Кобильченко В.В. Генеза соціального інтелекту в дошкільному віці: теоретичний дискурс. *Габітус*. 2023. №49. С.69-75. DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5208.2023.49.11>
2. Омельченко Ірина Миколаївна. *Психологічні основи діагностики соціального інтелекту у дошкільників із інтелектуальними труднощами*

легкого ступеня прояву [Текст]: навчально-методичний посібник. К: Видавець Цибульська, 2023. 230 с.: [URL:https://lib.iitta.gov.ua/739339/](https://lib.iitta.gov.ua/739339/)

3. Панок В.Г. Психологічні дослідження в умовах війни: проблеми і завдання. Вісник Національної академії педагогічних наук України, 2023. №5(1), 1-12. <https://doi.org/10.37472/v.naes.2023.5133>.